

Udvalget har imidlertid dog troet ikke at turde tilraade at vedtage § 2, som indeholder Reglerne for Expropriation af Materiale, uforandret, men naar den forandres, saaledes som det er foreslaaet i Vndringsforslaget under Nr. 1, tro vi at kunne berolige os i Naabet om, at Spørgsmaalet om Afgang til Expropriation i de foreliggende Tilfælde vil vise sig at have mest theoretisk Interesse og at have mindre praktisk Betydning, men Spørgsmaalet er i høj Grad af theoretisk Interesse, mine Herrer, saa vist som vi her bevæge os paa et Omraade, hvor Interesses af lige Art og med lige Krav paa Agtelse staa overfor hinanden, Eiendomsinteresse mod Eiendomsinteresse, eller jeg maatte maasse korrektere udtrykke mig saaledes, Eiendomsinteresse mod Eiendomsret. Der er imidlertid ogsaa til § 2 stillet et Vndringsforslag under Nr. 3 af den samme ærede Forslagsstiller. Medens jeg selvfølgelig i Diebliffet skal afholde mig fra at gaa nærmere ind paa at veie de forskjellige foreliggende Forslag, kan jeg ikke anse det for liggende udenfor mit Evert at betegne Stillingen som den er og pege paa, hvilke Alternativer det høie Thing skal vælge imellem paa det foreliggende Omraade. Jeg skal da først anføre, at den gjældende Ret efter Plakaten af 6te Juni 1848 i det Mindste efter min Anskuelse er den, at den, der ved en Landvefsenskommissions Kjendelse tilpligtes at taale; at en anden Mand anlægger et Dige paa hans Grund, derved eo ipso — det ligger implicite deri — bliver pligtig til at afgive Jyld til Diget paa selve Stedet. Bestemmelsen slutter sig til det almindelige Forhold, at man opfører et Dige af Materialier, der tages i Digelinien, langs med Diget. Plakaten gik et lille Stykke videre, idet den hjemlede Ret til at faae to Klasser Materialier exproprierede andetsteds; dette havde en ganske særlig Grund, idet det i Stænderne under de Forhandlinger, der førtes om Udkastet til Plakaten, blev fremhævet, at flere Steder i Sjælland var det Skik, at Diger opføres af tilhørende Græstørv alene, og denne Opførelsesmaade vilde jo medføre, at det fornødne Materiale ikke fandtes i selve Digelinien. Det blev tilladt at tage disse Materialier, Sten og Græstørv, ogsaa udenfor Digelinien, men dog kun paa den Siens Grund, paa hvilken Diget opførtes. Jeg gaar over til, hvad der nu foreligger, nemlig Lovudkastet, Udvalgets Vndringsforslag under Nr. 1 og det af den ærede 2den Landskingsmand for 9de Kreds (Estrup) stillede Vndringsforslag under Nr. 3. Lovudkastet hjemler, som det vil ses, i § 2 uindskrænket Expropriationsret af hvilket som helst Materiale og hvor som helst, alene med den Bestemmelse, at det fortrinnsvis skal tages paa Jorder, som nyde Beskyttelse ved Diget; andre Regler foreskrives ikke Landvefsenskommissionen, og Paragrafen indeholder navnlig Intet om, at Kommissionen skal undersøge Digets Nytte og Hensigtsmæssighed. Udvalget fravaader Ved-

tagelsen af Bestemmelsen, saaledes som den er givet i § 2; men for at komme Lovudkastet saa meget indøde, som nogenledes muligt, have vi indskrænket os til at stille det ommeldte Vndringsforslag under Nr. 1, som først henviser til at tage Materialet der, hvor den Digende ogsaa selv i Reglen maa foretrække at faae det, nemlig i Digelinien, derefter hjemler at tage det paa saadanne Jorder, som vinde Beskyttelse ved Diget, og naar det heller ikke kan faas der, da med det nogenlunde stærke Udtryk, „naar det ikke uden altsor stor Ulempe eller uforholdsmæssig Bekostning kan faas paa disse Jorder“ at gaa udenfor Digelinien og de beskyttede Jorder andetsteds hen. Det tredje Forslag, der foreligger, viser principielt hen til Digelinien og derefter til de Jorder, som vinde Beskyttelse ved Diget, men saa ikke videre. Det er altsaa disse 3 Forslag, som nu ville komme under Diskussion; jeg skal gjentage dem. Lovudkastet: ubegrænset Expropriation af Materialier hvor som helst, kun med den Regel, at de fortrinnsvis skulle tages paa Jorder, som beskyttes ved Diget; Udvalget: først Digelinien, derefter beskyttede Jorder og saa først i yderste Nød andetsteds, og det af den ærede 2det Medlem for 9de Kreds (Estrup) stillede Vndringsforslag: kun Digelinien og beskyttede Jorder. Som sagt, nærmere skal jeg selvfølgelig ikke for Diebliffet gaa ind paa disse Forslag, navnlig ikke, før det af den ærede 2det Medlem for 9de Kreds stillede Vndringsforslag er motiveret af den ærede Forslagsstiller; men jeg skal i Øvrigt forbeholde mig at replicere udførligere, Alt efter den Anledning, som dertil maatte blive givet. — Til det Afslut, som nu er sat under Forhandling, hører endnu et Vndringsforslag, nemlig det, der er stillet under Nr. 2 til § 3. Dette Vndringsforslag er ikke af stor Betydning og antages ikke at kunne vække nogen Modstand. Det hedder i § 3, at Erstatningen i Genhold til de foregaaende Paragrafer kan fastsættes osv., og i 3die Linie: „Ved Erstatningens Beregning osv.“ Der kan opstaa Spørgsmaal, om det ved de Ord, som denne Paragraf indeholder i det Sels, er givet, at Landvefsenskommissionen ogsaa skal fastsætte, hvor stor en Del af Erstatningen der skal tilkomme Eieren, og hvor stor en Del der skal tilkomme Brugeren, hvor en Eiendom bruges af en Anden end Eieren. Da der i forrige Samling forelaa et andet Lovforslag om Digevesenet, ansaa man det nødvendigt at tilføie dette, og det den Gang nedsatte Udvalg beholdt det i sin Indstilling. Det er falbet ud i det foreliggende Lovforslag, men Udvalget henstiller at gjenoptage det; det kan ikke ske, at det bliver tilføiet, og fjerner en Tvivl, der muligen kunde reises.

Estrup: De Vndringsforslag, jeg har tilladt mig at stille, ere jo, som det let vil ses, nærmest foranledigede af det høitærede Udvalg selv.